

Marijke de Bruijne is op 30 maart van dit jaar overleden. Ze is 83 jaar geworden. Marijke was dichteres en actief in de oecumenische geloofsgemeenschap die haar diensten hield in de Pepergasthuiskerk in Groningen.

In de overlijdensadvertentie in 'Trouw' las ik de volgende tekst van haar:

*Wie draagt ons en hoedt ons,
Wie troost ons en omarmt ons.
Wie anders dan jij.
Geest van God.*

Dat zijn woorden die ons in deze moeilijke tijd tot steun kunnen zijn. Dat geldt ook voor de tekst van de Duitse theoloog Dietrich Bonhoefer die vanuit de gevangenis, waar hij opgesloten zat vanwege onder meer zijn hulp bij de aanslag op Hitler, schreef dat *God onmachtig en zwak is in de wereld en juist zó en alleen zó bij ons is en ons helpt*. Troostende woorden.

Arme kinderen die bijbelles krijgen van een dominee uit Werkendam die de coronacrisis een straf van God noemt.

De meeste mensen die voor hun werk eerst de eed moeten afleggen, geloven, anders dan de dominee uit Werkendam, niet aan de almacht van God. Toch eindigt de eed merkwaardig genoeg nog steeds met het woord almachtig: 'Zo waarlijk helpe mij God almachtig'. Misschien moeten we daar niet zo zwaar aan tillen en een en ander beschouwen als een ritueel uit vroeger tijden. Maar toch...Zelfs de Amerikanen die zich over het algemeen zeer religieus noemen ondanks hun massale steun aan Trump, beperken zich tot 'so help me God'. Toen ik destijds als lid van de gemeenteraad bij mijn aanstelling zei: 'dat verklaar en beloof ik' kon ik uitleggen dat doopsgezinden de eed niet afleggen. Ons 'ja' is ja en ons 'nee' is nee (Mattheus 5).

Het is dan ook niet de almacht, dat is een doodlopende weg, maar de Geest van God die ons de weg wijst hoe te leven met elkaar in vrede en gerechtigheid. God is daar, waar we het goede en het mooie zien in deze wereld. De Geest van God komen we in deze crisis gelukkig steeds weer tegen en brengt, zoals Marijke de Bruijne uitlegt, troost en een arm om de schouder.

'Waar liefde is, is God'. Een lied met deze titel werd al in de vroege christelijke gemeenschappen gezongen: Ubi Caritas. Vriendschap en liefde uitdragen, dat is waar het op aankomt.

Bart Smits

Groningen, 10 mei 2020